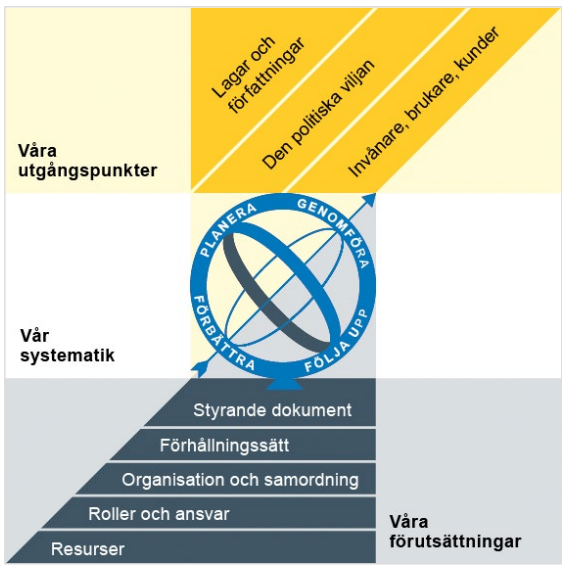

Utbildningsförvaltningens riktlinje och förhållningssätt för användning av generativ AI

Reglerande styrande dokument

Policy
► Riktlinje
Regel
Anvisning
Rutin
Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Beslutad av:
Förvaltningsledning
utbildningsförvaltningen

Gäller för:
Personal på
utbildningsförvaltningen

Diarienummer:
UBF-2025-01370

**Datum och paragraf för
beslutet:**
September 2025

Dokumentsort:
Riktlinje

Giltighetstid:
Tills vidare

Senast reviderad:
2025-10-27

Dokumentansvarig:
Lars Hermansson

Innehåll

Inledning	4
Syftet med denna riktlinje	4
Vem omfattas av riktlinjen.....	4
Bakgrund	4
Lagbestämmelser	5
Koppling till andra styrande dokument.....	5
Vägledning och avsteg	6
Stödjande dokument.....	6
Riktlinje	7
1. Skydda informationen	7
Huvudregel 1 – Känsliga personuppgifter är alltid förbjudna	7
Huvudregel 2 – Hantera vanliga personuppgifter ansvarsfullt	7
2. Förhållningssätt - Grundläggande principer för alla	8
Gemensamt lärande och utforskande	8
Ansvar och ägarskap	8
Transparens och medvetenhet	8
Dataskydd och källkritik.....	8
3. Vad kan jag använda AI till?	9
I det dagliga arbetet (medarbetare).....	9
I undervisning och lärande (lärare)	9
Stöd för elevers skolarbete	9
4. Särskilt om elevuppgifter, examination och bedömning (lärare, rektor).....	10

Inledning

Syftet med denna riktlinje

Riktlinjen syftar till att ge stöd och skapa en gemensam grund för hur vi använder, värderar och förhåller oss till generativ AI, med särskilt fokus på undervisning, lärande och administration. Den syftar också till att hjälpa verksamheten att utvecklas i takt med den digitala utvecklingen och anpassa arbete och undervisning utifrån förändrade möjligheter och utmaningar.

Vem omfattas av riktlinjen

Denna riktlinje gäller tills vidare för all personal (och indirekt alla elever) inom utbildningsförvaltningen.

Ansvar

- **Förvaltningsledning:** Ansvarar för att fastställa och regelbundet se över denna riktlinje.
- **Chef:** Ansvarar för att riktlinjen implementeras, kommuniceras och efterlevs i den egna verksamheten, utifrån enhetens kontext, samt för att skapa forum för kollegialt lärande.
- **Medarbetare:** Ansvarar för att följa riktlinjen och utöva sitt professionella omdöme. Lärare ansvarar för att vägleda elever och studerande i ansvarsfull AI-användning.

Bakgrund

Generativ AI påverkar undervisning, lärande och administration. Denna riktlinje utgår från utbildningsförvaltningens behov av en gemensam och trygg användning som stödjer kvalitet, likvärdighet och effektivitet i verksamheten. Hösten 2025 tillgängliggörs Google Gemini och NotebookLM för personal och elever inom utbildningsförvaltningen, vilket möjliggör gemensamma arbetssätt i godkända AI-tjänster. Dessutom får personal även tillgång till Microsoft Copilot chatt i stadens 365-miljö. Personal som arbetar inom utbildningsförvaltningen behöver riktlinjer för användning men också ett gemensamt förhållningssätt för att både hantera utmaningar och dra nytta av möjligheter på ett likvärdigt sätt. Utbildningsförvaltningen har haft förhållningssätt för användning av AI sedan 2023 och dessa riktlinjer uppdaterar och förtydligar dem.

För medarbetare kan generativ AI effektivisera arbetsprocesser och öka kvaliteten i arbetet. Det kan också förbättra arbetsmiljön när AI och människa tillsammans kan nå ett bättre resultat än var och en för sig. För elever kan det berika/stödja lärandet och stimulera kreativiteten. Samtidigt ställer det högre krav på ett medvetet och ansvarsfullt förhållningssätt från oss alla för att navigera möjligheter och utmaningar på ett säkert och hållbart sätt, som stärker lärande och arbete – inte ersätter det.

I utbildningsnämndens genomförandeplan för 2025 framgår att arbetet med att stärka elevers studieteknik i användandet av AI-applikationer samt att öka elevers digitala mognad ska intensifieras. Utbildningsförvaltningens riktlinjer och förhållningssätt kompletterar Skolverkets och Göteborgs Stads råd och riktlinjer.

Dessa riktlinjer och förhållningssätt sätter ramar och inriktning för användningen av generativ AI i arbete och undervisning. Men arbetet med att anpassa och utveckla arbete och undervisning utefter den fortsatta digitala utvecklingen är något som aktivt och fortlöpande måste ske på skolor och enheter. Möjligheter och utmaningar med generativ AI är inte statiska utan kommer att förändras hela tiden och därför påverka hur vi arbetar, hur vi undervisar och hur elever lär sig.

Lagbestämmelser

Hantering av personuppgifter och sekretess ska alltid ske enligt gällande lagstiftning. AI för utvärdering av läranderesultat är klassificerat som hög risk enligt EU:s AI-förordning, vilket innebär krav på hög mänsklig kontroll och förståelse. Se även avsnittet 'Skydda informationen' i denna riktlinje.

Koppling till andra styrande dokument

Denna riktlinje har koppling till-, och kompletterar bland annat:

Styrande dokument	Koppling till denna riktlinje
Utbildningsförvaltningens digitaliseringsplan 2024–2026	Riktlinjen stödjer målsättningarna i digitaliseringsplanen.
Utbildningsnämndens genomförandeplan 2025	Riktlinjen är en förutsättning för att arbeta med ett av målen i genomförandeplanen.
Skolverkets råd om AI, Chat GPT och liknande verktyg	Riktlinjen tillämpar och förtydligar de nationella råden i förvaltningens kontext.
AI i Göteborgs Stad	Riktlinjen är en förvaltningsspecifik anpassning av stadens övergripande förhållningssätt.
AI-förordningen	Riktlinjen lyfter relevanta delar av AI-förordningen.

Vägledning och avsteg

Avsteg från huvudreglerna om hantering av personuppgifter och sekretess medges inte. Övriga lokala tillämpningar kan tydliggöras av rektor/enhetschef inom ramen för lag och stadens styrning.

Vid frågor om tolkning av denna riktlinje, kontakta i första hand din närmaste chef. Vid misstanke om att information har hanterats felaktigt eller om en säkerhetsincident har inträffat, följ förvaltningens etablerade incidenthanteringsrutin.

Stödjande dokument

- [Ramverk för generativ AI](#) (Göteborgsregionen GR)
- [AILit Framework: Empowering Learners for the Age of AI](#) (Europeiska kommissionen)
- [Etiska riktlinjer för lärare om användningen av AI](#) (Europeiska kommissionen)

Riktlinje

1. Skydda informationen

Följande två huvudregler gäller vid all användning av AI:

Huvudregel 1 – Känsliga personuppgifter är alltid förbjudna

Du får aldrig mata in känsliga personuppgifter i en AI-tjänst. Detta gäller utan undantag.

Känslig information är bland annat:

- Information om hälsa, etniskt ursprung, religion eller politiska åsikter.
- Innehåll från elevakter, åtgärdsprogram eller information om en elevs personliga eller sociala situation.
- Betyg, bedömningar eller omdömen som kan kopplas till en specifik elev.
- All annan information som omfattas av sekretess.

Huvudregel 2 – Hantera vanliga personuppgifter ansvarsfullt och ändamålsbaserat

Vanliga personuppgifter får endast hanteras i förvaltningens godkända AI-tjänster och bara när det är strikt nödvändigt. Principen om uppgiftsminimering gäller alltid. Följande åtskillnad måste göras:

a) **Vid administrativt arbete:**

Inga personuppgifter som kan identifiera en elev (t.ex. namn, e-post, personnummer) får användas. Allt underlag, som t.ex. statistik eller rapporter, måste vara avidentifierat innan det används i en AI-tjänst.

b) **Vid pedagogiskt arbete (lärare):**

Vanliga personuppgifter om elever (t.ex. namn i samband med ett elevarbete) får hanteras sparsamt och endast när det är nödvändigt för det specifika pedagogiska syftet, såsom att ge formativ återkoppling. Se avsnitt 3 och 4 för mer detaljer.

Förvaltningens godkända AI-tjänster

Vilka tjänster som är godkända regleras löpande. Den aktuella listan över godkända tjänster för personal respektive elever publiceras och hålls uppdaterad på Digitala navet. Exempelvis gäller hösten 2025 följande:

- **Personal:** Gemini, NotebookLM och Copilot.
- **Elever:** Gemini och NotebookLM.

I dessa godkända tjänster är informationen skyddad av avtal. Datan hanteras inom stadens kontrollerade miljö och används inte för att träna publika modeller.

Publika AI-tjänster på internet (t.ex. gratisversioner av ChatGPT)

Mata inte in några personuppgifter eller verksamhetsinformation.

Förvaltningen saknar avtal och kontroll över datan, som kan komma att sparas och användas för externa syften.

2. Förhållningssätt - Grundläggande principer för alla

Vår användning av AI ska präglas av nyfikenhet, ansvar och ett kritiskt perspektiv. Följande principer utgör grunden för användning.

Gemensamt lärande och utforskande

Prova för att förstå: Både medarbetare och elever förväntas aktivt prova och utforska funktionerna i de AI-verktyg som finns tillgängliga inom förvaltningen, för att förstå dess möjligheter, begränsningar och utmaningar.

Kollegialt och kollektivt utbyte: Chefen har ett ansvar att skapa forum där medarbetare kan dela erfarenheter. I klassrummet är det gemensamma samtalet om AI mellan lärare och elever viktigt för att skapa gemensam förståelse.

Ansvar och ägarskap

Du är ansvarig för AI-material du delar (text, bilder, kod med mera). Du ska förstå, kunna förklara och försvara innehållet som om du skapat det själv.

Var medveten om upphovsrätt: Lämna inte vidare material på ett sätt som bryter mot upphovsrätt.

Transparens och medvetenhet

Tydliggör användning: Var öppen med när och hur du använt AI – det bygger förtroende.

Akademisk och professionell hederlighet: För elever är det avgörande att skilja mellan tillåtet studiestöd och fusk. För medarbetare handlar det om att upprätthålla professionell integritet.

Undvik oreflekterad avlastning: AI är ett verktyg – inte en genväg förbi lärande eller nödvändigt eget arbete.

Dataskydd och källkritik

Skydda information: Följ alltid huvudreglerna: Behandla aldrig känslig information i AI-tjänster och hantera vanliga personuppgifter varsamt – endast i förvaltningens godkända verktyg.

Granska resultatet kritiskt: Generativ AI kan ge felaktiga, vinklade eller fördomsfulla svar. Allt material från en AI måste faktagranskas och värderas. AI får inte användas för att automatisera beslut eller bedömningar.

3. Vad kan jag använda AI till?

I det dagliga arbetet (medarbetare)

- **Kommunikation:** Skapa utkast till e-post, nyhetsbrev, mötesagendor och protokoll.
- **Effektivisering:** Sammanfatta rapporter och dokument; omvandla anteckningar till utkast för rapporter, tjänsteutlåtanden eller planer.
- **Planering:** Brainstorma idéer för projekt, evenemang eller utvecklingsarbete.
- **Presentation:** Omvandla underlag till presentationer, bilder och diagram.

TÄNK PÅ: Endast icke-känslig information. Använd aldrig AI för elevakter, omdömen med personärenden eller annan konfidentiell information. AI får heller inte användas för att automatisera beslut eller bedömningar.

I undervisning och lärande (lärare)

- **Lektionsdesign:** Skapa lektionsplaneringar, generera diskussionsfrågor, anpassade texter eller exempel på lösningar. Skapa presentationer och bilder.
- **Differentiering:** Omformulera texter till enklare språk, skapa ordlistor eller alternativa uppgifter för olika behov.
- **Pedagogiskt verktyg:** Visa hur AI fungerar, inklusive dess brister. Använd AI-texter för källkritiska övningar.
- **Stöd för återkoppling och analys:** AI kan användas för att analysera elevarbeten och generera utkast till formativ återkoppling. Det är dock alltid lärarens professionella ansvar att granska, bearbeta och formulera den slutgiltiga återkopplingen till eleven. Bedömning och betygssättning får aldrig överlåtas till en AI.

TÄNK PÅ: Skapa generellt material. Använd inte specifika elevnamn eller verkliga klassrumsdetaljer i dina instruktioner. Granska och anpassa alltid förslag från AI.

Stöd för elevers skolarbete

- **En idéspruta:** Brainstorma idéer och få nya perspektiv.
- **En personlig handledare:** Ställa frågor, få förklaringar, bli förhörd, sammanfatta och fördjupa.
- **Ett språkstöd:** Förbättra språk, rätta stavning och grammatik, hitta synonymer.
- **En kreativ partner:** Skriva berättelser, manus eller skapa bilder där eleven styr resultatet.

TÄNK PÅ: Att elever inte ska ladda upp texter med känslig information om sig själv eller andra.

4. Särskilt om elevuppgifter, examination och bedömning (lärare, rektor)

Processen framför produkten: Flytta fokus från den färdiga texten till elevens arbetsprocess. Det kan exempelvis vara genom att eleverna dokumenterar sin process, där de även beskriver hur de använt AI.

Muntlig examination: Du kan behöva komplettera eller ersätta skriftliga inlämningar med muntliga presentationer eller samtal där eleven får förklara, motivera och försvara sitt arbete och resonemang.

Uppgifter i kontrollerad miljö: Genomför prov och skrivuppgifter på skolan när så krävs för att säkerställa individuell kunskap utan otillåtna hjälpmedel.

Bedömning av AI-kompetens: Bedöm själva förmågan att använda AI ansvarsfullt (t.ex. identifiera fel i en AI-sammanfattning och förbättra den).

AI som stöd i bedömning: Bedömning och utvärdering av elevers resultat får inte överlåtas åt AI. AI för utvärdering av läranderesultat är klassificerat som hög risk enligt EU:s AI-förordning och kräver hög mänsklig kontroll. AI kan användas som stöd för lärarens bedömning men får inte automatiseras.

Tydliga ramar – AI-skala för elevuppgifter

Läraren ska tydliggöra för eleven på vilket sätt AI får eller inte får användas för olika uppgifter. Det kan exempelvis ske genom en skala likt den nedan:

(Översatt och förkortat från [The AI Assessment Scale](#), Perkins, Furze, Roe & MacVaugh, 2024.)

Nivå	Titel	Beskrivning
1	INGEN AI	Uppgiften slutförs helt utan AI i en kontrollerad miljö. Du får inte använda AI vid något tillfälle. Fokus på kärnkompetenser.
2	PLANERING	AI kan användas för brainstorming, skissering och inledande efterforskning. Slutinlämning ska visa hur du utvecklat och förfinat idéerna själv.
3	SAMARBETE	AI kan hjälpa till med utkast, feedback och förfining. Du måste kritiskt utvärdera och modifiera allt AI-genererat innehåll du använder.
4	FULL AI	AI kan användas i stor utsträckning för att nå bedömningsmålen. Du styr AI för att uppnå målen samtidigt som du visar kritiskt tänkande.
5	UTFORSKNING	AI används kreativt för att förbättra problemlösning eller utveckla innovativa lösningar. Student och lärare kan tillsammans utforma tillvägagångssätt.